

శ్రీరంగార్చనలు

శ్రీబాబాజీ సత్సంగాలలో
ఇన్ని భాగాలు

ఆచారాలు - సాంప్రదాయాలు

భక్తుడు: గురువుగారూ! పూజ అంటే ఏమిటి?

గోరువుగారు: మీ ప్రేమను వ్యక్తం చేయడానికి మీరు చేసే పని ఏదైనా సరే - అదే పూజ, అదే ఆరాధన.

భక్తుడు: గురువుగారూ! నేను ఈ మధ్య మా దేశానికి (ఇంటికి) వెళ్ళినప్పుడు, మా చిన్నతనంలో నేను మా కుటుంబంతో కలసి వెళ్ళే ప్రార్థనామందిరానికి (సినెగాన్ - యూదుల ప్రార్థనాస్థలం) వెళ్ళాను. నాకు అక్కడ జరిగే పూజాకార్యక్రమాలలో ప్రేమ లోపించినట్లుగా అనిపించింది, కొంతమంది ఆ పూజావిధులను ఒక తంతులాగా, ఏదో చెయ్యాలి కాబట్టి చేస్తున్నట్లుగా అనిపించింది.

గోరువుగారు: కాలక్రమంలో బాహ్యచార వ్యవహారాలు అలా మారిపోతాయి, కేవలం ఒక్క యూదుసాంప్రదాయంలోనే కాదు, అన్ని మతాలలోనూ ఇది జరుగుతుంది. ఈ ఆచారవ్యవహారాలు ప్రారంభంలో అర్థవంతంగా ఉండేవి. కానీ కాలక్రమేణా వాటి అర్థం లుప్తమయ్యి కేవలం యాంత్రికంగా, నిర్జీవంగా మారిపోయాయి. వాటిలో జవనత్వాలు నింపడానికి మహాత్ములు ఉద్భవించారు.

“నేను వచ్చింది సనాతనధర్మాన్ని ధ్వంసం చేయడానికి కాదు, దానిని పరిపూర్ణం చేయడానికే” అని ఏసుక్రీస్తు ప్రకటించింది దీని గురించే. యూదుసాంప్రదాయాన్ని ఏసుక్రీస్తు వ్యతిరేకించలేదు. ఆ సాంప్రదాయం కేవలం తంతులాగా మారింది కాబట్టి దానిని ప్రేమతో నింపి, అర్థవంతంగా మార్చాలని ఆయన అనుకున్నారు. దాంతో క్రైస్తవమతం అనే మరో మతసాంప్రదాయం మొదలయ్యింది. కొంతకాలానికి అది కూడా తంతులతో నిండిపోయింది. కాలానుగుణంగా ఈ సాంప్రదాయాలను తిరిగి పునరుజ్జీవింపజేయడానికి మహాత్ములు ఉద్భవించారు. ఇది ఇలా కొనసాగుతూనే ఉంది. భారతదేశంలో కూడా ఇలానే జరిగింది. వేదసాంప్రదాయం పూర్తిగా కర్మకాండతో నిండిపోయినప్పుడు బుద్ధుడు, మహావీరుడు అవతరించారు. తరువాత శంకరులు, రామానుజులు రావడం జరిగింది. ఆ తరువాత సంస్కరించవలసిన అవసరం కలిగినప్పుడు గోరఖ్ నాథ్ సాంప్రదాయానికి చెందిన మహాత్ముల ఆగమనం జరిగింది. ఇప్పుడు సాయిబాబా వచ్చారు. కొంతకాలానికి సాయిసాంప్రదాయం కూడా ఆచారకాండతో నిండిపోతుంది, దానిలో ఏం సందేహంలేదు. అప్పుడు మరో రూపం అవతరించి ఆ సాంప్రదాయాన్ని పునరుద్ధరిస్తుంది. ఇదే చారిత్రక గమనం.

శిరిడి, 2007

శ్రీమద్భగవద్గీత: పూజావిధులు అర్థరహితంగా కేవలం యాంత్రికంగా మారితే అప్పుడు మీరు వాటిని వదలిపెట్టేయవచ్చు. అయినప్పటికీ కొన్నిసార్లు వాటిని తిరిగి తిరిగి చేస్తూ పోతే అవి మీలో ప్రేమను ప్రేరేపించవచ్చు. మీలో ఆ ప్రేరణను జాగృతం చేసుకునేటందుకు మీకిక వేరే మార్గమే లేకపోతే ఆ ప్రేమను పెంపొందించుకోవడానికి చివరిగా మీరు ఈ పూజావిధులను ఆశ్రయించవచ్చు.

భక్తుడు: ఈ పూజాకార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు కలిగే భావోద్వేగం ప్రతిసారీ క్రొత్తగానే ఉంటుందా?

శ్రీమద్భగవద్గీత: మీలో ఆ భావోద్వేగం కలిగినప్పుడు దానికి మీ ప్రతిస్పందన క్రొత్తగానే ఉంటుంది. ఆ పూజావిధి మొట్టమొదట ఏ భావోద్వేగాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి ఉపయోగపడిందో సరిగ్గా అటువంటి ప్రతిస్పందనే మీలో కలగాల్సిన అవసరంలేదు. ఒక సంగీతకారుడు ప్రేమలో వైఫల్యం చెంది ఒక రాగాన్ని స్వరపరిచాడనుకుందాం, అది విషాదభరితంగా ఉంటుంది. కానీ మీరు ఆ రాగాన్ని వింటున్నప్పుడు మీకూ విషాదకరమైన భావనలు కలుగవచ్చు కానీ అది ప్రేమ వైఫల్యం వలన కలిగే విషాదానుభూతే కాకపోవచ్చు. గతంలో మీకు కలిగిన బాధాకరమైన అనుభవాలు, ఉదాహరణకు మీరు కోల్పోయిన స్నేహితులు లేక బంధువులకు సంబంధించిన విషయాలు మీ మనస్సుకు వస్తాయి. ఇది మీరు సరిగ్గా అర్థం చేసుకుంటే, నిజమైన పూజకు గల అర్థాన్ని మీరు అవగతం చేసుకోగలరు. అప్పుడు మీరు ఈ పూజాకార్యక్రమాలను కేవలం సాంప్రదాయపు వింతపోకడలుగా చూడటం మానుకుంటారు.

భక్తుడు: కొన్నిసార్లు నాకు సాష్టాంగనమస్కారం చెయ్యడానికి మనస్కరించదు, కానీ బలవంతంగా చేస్తాను. అలా సాష్టాంగ నమస్కారం చేయడం ద్వారా నాకు అంతకుముందు నా అనుభవంలో లేని ఒక విషయాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకోవాలి అనుకుంటాను. సాష్టాంగనమస్కారం చేసిన తరువాత నేను దానిని సరైన భావంతో చెయ్యడం లేదనిపించి నేను తప్పు చేశానన్న భావన కలుగుతోంది.

శ్రీమద్భగవద్గీత: ఇది అలాగే ఉంటుంది. ఇంతకు క్రితం నేను మాట్లాడింది దీని గురించే. ఆచారవిధుల వెనుకగల సూత్రాన్ని మీరు అర్థం చేసుకుంటే ఇక మీకు అటువంటి అపరాధభావం కలగదు.

మీలో ఒక భావోద్వేగాన్ని పెంపొందించుకోవాలనుకుంటే, మీరు దానిని వ్యక్తం చేయాలి. మీకు భక్తి పట్ల ఆసక్తి లేకపోతే, లేదా మీరు మీ ప్రేమను వ్యక్తంచేయాలనుకోకపోతే మీరు దాని గురించి బాధపడాల్సిన అవసరం లేదు. మీరు ఆరాధించే రూపం ముందు సాష్టాంగపదాల్సిన అవసరంలేదు. అలా కాకుండా మీరు ఆ రూపాన్ని ప్రేమించాలనుకుంటే, మీ ప్రేమను పెంచుకోవాలనుకుంటే సాష్టాంగనమస్కారాలు మొదలైనవి మీకు ఆసరాగా మారుతాయి. అప్పుడు వాటికి కాస్తయినా అర్థముంటుంది. అలా కాకపోతే ఏ పూజైనా, ఏ ఆచారమైనా, అది ఎలాంటిదైనా కానివ్వండి, అది నిరర్థకం.

భక్తుడు: అంటే ఆచారం అనేది ఆ అనుభవం రావడానికి దోహదం చేస్తుందంటారా?

శ్రీమద్భగవద్గీత: అవును, దోహదం చెయ్యవచ్చు. ఉదాహరణకు, మనకు ఒకరిపట్ల భక్తిపూర్వకమైన ప్రేమ అనుభవమయ్యి, మనం ఆ ప్రేమభావాన్ని కోల్పోయే స్థితికి చేరుకున్నామనుకున్నప్పుడు కొన్నిసార్లు ఒక పూజావిధి మనకు ఆ ప్రేమభావాన్ని నిలుపుకోవడానికి తోడ్పడవచ్చు. కానీ, మనం కేవలం ఒక పూజావిధినే మళ్ళీ మళ్ళీ చేసుకుంటూపోతే అది తంతుగా మారుతుంది. అలా అయినప్పుడు మన అనుభవాన్ని నిలబెట్టుకోవడంకన్నా దానిని కోల్పోయే ప్రమాదమే ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందుకనే నేను పూజావిధులను గురించి పెద్దగా పట్టించుకోను కానీ వాటిని చెయ్యడానికి అభ్యంతరపెట్టను. వాటి స్థానం, పాత్ర, ప్రయోజనం వాటికున్నాయి. వాటిని మనం ఇలానే చూడాలి.

శ్రీమద్భగవద్గీత: కొన్నిసార్లు మనం చేసే పనులు మన ఆనందాన్ని ప్రేమను పెంపొందేలా చేస్తాయి. తరువాత మనకెప్పుడైనా అటువంటి ప్రేమానుభూతి కలగనప్పుడు, అంతకుముందు చేసిన పనులు తిరిగి చేస్తే మనకు ఆ ఆనందం, ప్రేమ

అనుభవమవుతాయేమో అని మనస్సుకు అనిపిస్తుంది. కొన్నిసార్లు అలా చేయడం ఉపకరిస్తుంది కూడా. అవి శాస్త్రీయ గ్రంథాలలో లేనటువంటి మన స్వంత పూజావిధులు. ప్రతి ఒక్కరికీ వాళ్ళ వాళ్ళ పద్ధతులు ఉంటాయి. నాకూ నా పద్ధతులు ఉన్నాయి.

భక్తుడు: అంటే, అలా అయితే మన సాధనకు కూడా స్థానం ఉంది కదా?

స్వేచ్ఛగ్నో: నేను దానిని సాధన అనను. మీరు దానిని సాధన అంటానంటే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. నిజానికది మీ ప్రేమకు వ్యక్తీకరణ. మీకు ఆ అనుభవం మళ్ళీ కావాలంటే, అది పొందేందుకు తదనుగుణంగా ప్రయత్నిస్తారు. ఇలా చెయ్యడానికి, ఫలానా పద్ధతి మంచిదని దానిని చెయ్యడం ద్వారా ఫలానా అనుభవం వస్తుందనే సిద్ధాంతానికి, భావనకూ తేడా ఉంటుంది. ఏదైనా మంత్రాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ అనడం మూలాన ఆ అనుభవం వస్తుందని అనుకోవడం అర్థరహితం. మీరు ఆ మంత్రంతో అర్థవంతమైన పద్ధతిలో అనుసంధానమైతే అప్పుడు దానికి అర్థం ఉంటుంది.

మనం ఆచారాలుగా భావించే కొన్నింటిని సామాజిక జీవనం మనకు అందిస్తుంది. ఉదాహరణకు, మనం ఒక ఆలయానికి వెళితే, అక్కడ దైవాన్ని పూజించడానికి కొన్ని పద్ధతులు ఉంటాయి. మనం వాటిని అనుసరిస్తాము. ఎటువంటి వాటిపట్ల నాకు ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు.

భక్తుడు: గురువుగారూ! మేము ఏదైనా ప్రత్యేకమైన ఆరాధనాపద్ధతిని అనుసరించాలా?

స్వేచ్ఛగ్నో: నాకు ఎటువంటి ఆరాధనాపద్ధతి లేదు. నా పద్ధతి ప్రేమను వ్యక్తం చెయ్యడమే. నేను హిందూ ఆగమశాస్త్రాలు గురించి ప్రవచనాలివ్వాలనుకోవడంలేదు. అది నా పద్ధతి కాదు. శాస్త్రోక్తంగా జరిగే పూజలతో, ఆరాధనలతో నాకు ఎటువంటి ఇబ్బందీ లేదు. అలా చేయడం తప్పేమీకాదు, కానీ అవి అంత అవసరంకాదు. పూజించడానికి చాలా రకాలైన మార్గాలున్నాయి. సహజంగా, స్వాభావికంగా మీ మనస్సుకు వచ్చిన వ్యక్తీకరణను మీరు ఉపయోగించుకోవచ్చు.

భక్తుడు: అవి సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలకు అనుగుణంగా ఉండాలి కదా?

స్వేచ్ఛగ్నో: అది సంస్కృతికి సంబంధించిన ప్రశ్న కాదు. మనం ఎక్కడున్నామో ఆ సమాజపు పద్ధతులకు విరుద్ధంగా లేకుండా సామాజికస్పృహతో ఉండటానికి సంబంధించిన విషయం. మీరు మీమీ దేశాలలో ఉన్నప్పటికీ మీరు ఒక పద్ధతికి కట్టుబడే నడచుకోవాలి. అయినా మీరు ఇక్కడకు వచ్చింది ఆచారకాండను నేర్చుకోవడానికో, ప్రేమను వ్యక్తం చేసే పద్ధతుల గురించి తెలుసుకోవడానికో కాదు. మీరు ఇక్కడకు వచ్చింది ప్రేమను అనుభవంలోకి తెచ్చుకోవడానికి. ముందు ప్రేమను కలిగివుండండి. తరువాత దానిని ఎలా వ్యక్తం చెయ్యాలో ఆలోచిద్దాం. (గురువుగారు నవ్వుతూ...)

భక్తుడు: గురువుగారూ! పాశ్చాత్యులమైన మేము చాలా తప్పులు చేస్తాము. దానివల్ల అప్పుడప్పుడూ భారతీయుల మనోభావాలు దెబ్బతింటున్నాయి. ఉదాహరణకు, గురువు లేదా దేవతామూర్తి వైపు పాదాలు పెట్టడం వంటి వాటిని ఇక్కడ ఎందుకు తప్పుగా భావిస్తారు?

స్వేచ్ఛగ్నో: ఒక్కసారి ఆలోచించండి. మన శరీరానికి పాదాలు అథోభాగంలో ఉంటాయి, ఎప్పుడూ మురికిని తాకుతూ ఉంటాయి. మన శరీరంలోని అథమమైన భాగాలను ఒక పూజనీయమైన వారి వైపు ఉంచటం గౌరవప్రదం కాదు. మన శరీరంలో అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన భాగం ఏమిటి? మన తల! మీరు ఒక కాలు లేకపోయినా బ్రతకవచ్చు, ఒక చెయ్యి లేకపోయినా బ్రతకవచ్చు, కానీ మీరు తల లేకపోతే బ్రతకలేరు (గురువుగారు నవ్వుతూ...) అది అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన భాగం. మీరు ఓ మహాత్ముని పట్ల గౌరవభావాన్ని తెలియజేయాలనుకున్నప్పుడు మీ శరీరంలోని అత్యంత ముఖ్యమైన భాగంతో ఆయన దేహం యొక్క అథోభాగాన్ని అంటే ఆయన పాదాలను స్పృశిస్తారు. “నేను మీ దేహం యొక్క అథోభాగంతో కూడా సమానంకాదు, నేను మీకు అర్పించగలిగిన ముఖ్యమైనది ఇదే”. ఇలా చెయ్యడం మనలోని గౌరవభావాన్ని, వినయాన్ని

తెలియజేస్తుంది. దీనివల్ల ఆ మహాత్ముని గొప్పతనం మనకు అనుభవమవుతుంది. అందువల్లే సాష్టాంగప్రణామం చేసి నుదుటితో మహాత్ముల పాదాలను స్పృశించడమనే ఆచారం ఏర్పడింది.

ఆంగ్లంలో కూడా, మీరు “టు బి ఎట్ సమ్ వన్ ఫీట్” (అతని పాదాల దగ్గర ఉండటం) అని అంటూ ఉంటారు కదా? “నేను ఈ విషయాన్ని నా గురువు పాదాల వద్ద నేర్చుకున్నాను (I learnt it at the feet of my mentor), లేదా నా సమస్తాన్ని ఆమె పాదాల వద్ద ఉంచాను” అంటారు. అంటే దానర్థం మీకున్న సమస్తాన్ని ఆమెకు సమర్పించారు అని, లేదా నువ్వు ఆమె ఆధీనంలో ఉన్నావు అని!

శ్రీమద్భగవద్గీత: ఏ ఆచారవ్యవహారాన్నైనా, ఏ మతంలోనైనా అది సాంప్రదాయబద్ధంగా వస్తోంది కాబట్టి అనుసరించవద్దు. అది ఒకవేళ మీ ప్రేమను సరిగ్గా వ్యక్తం చేస్తూ ఉంటే దానిని ఉపయోగపెట్టుకోండి. అప్పుడది అర్థవంతమైన ఆచారమవుతుంది.

ప్రతి సమాజానికి దానికే ప్రత్యేకమైన కొన్ని వ్యక్తికరణలు ఉంటాయి, ప్రజలు వాటి మధ్యనే పెరిగి పెద్దవాళ్ళవుతారు. వాళ్ళలో ప్రేమోద్వేగాలు జాగృతమైనపుడు ఆ పూజావిధులు వారి ప్రేమను వ్యక్తం చేయడానికి సాధనాలుగా మారుతాయి. క్రొత్త పద్ధతులు చాలా సందర్భాలలో అంత త్వరగా దొరకవు. అందువలన వారు తమ చుట్టూ ఉన్న వాతావరణం నుండి తమకు ముందే తెలిసిన పద్ధతులను ఉపయోగపెట్టుకుంటారు. ఒక రకంగా చూస్తే అది మంచిదే, ఎందుకంటే మనస్సు రకరకాల నూతన వ్యక్తికరణల కోసం వెతుక్కోనక్కరలేదు.

ఉదాహరణకు, నా దగ్గర కొంతమందికి ప్రేమ అనుభవమవుతుంది. వారు దానిని వ్యక్తం చేయాలనుకుంటారు. వాళ్ళు ఎలా వ్యక్తం చేస్తారు? భారతీయ సంస్కృతిలో నమస్కరించమని, పాదాలను స్పృశించమని చెప్తారు. అంతకుముందు వాళ్ళు దేవాలయంలో లేదా ఇంటి దగ్గరా అలా చేసివుండవచ్చు. కానీ అప్పుడు వారికి ఎటువంటి భావోద్వేగం లేదు. ఇప్పుడు ఇక్కడ ప్రేమతో చేస్తారు, వాళ్ళు వారికి తెలిసిన పాతపద్ధతులను ఉపయోగపెట్టుకుని వాళ్ళ ప్రేమను వాటి ద్వారా వ్యక్తం చేయవచ్చు.

భక్తుడు: గురువుగారూ! ఒకసారి మీరు “బాబాను గుర్తుపెట్టుకుంటే చాలు” అని చెప్పడం నేను విన్నాను. నిజంగా బాబాను గుర్తుపెట్టుకుంటే సరిపోతుందా?

శ్రీమద్భగవద్గీత: బాబాను గుర్తుపెట్టుకుంటే సరిపోతుందా అని మీరు అడిగిన ప్రశ్నే మీ అవగాహనను తెలియజేస్తుంది. కేవలం అది ‘సరిపోతుందా?’ అని అడుగుతున్నారు. ముందు మీరు చేసి తరువాత నాకు చెప్పండి. ముందు సరిపోయినంత చెయ్యండి. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవడం అదేదో అంత సులభమైనట్లు! ఆ ఒక్క సాధన సరిపోతుందా? అంటారు. ముందు చేసి చూడండి! ఒకవేళ అది సరిపోకపోతే నేను చెప్తాను. నా దృష్టిలో బాబాను గుర్తుపెట్టుకుంటే చాలు!

భక్తుడు: అలా అయితే భక్తులకు ఇన్నిరకాల సాధనలు ఎందుకివ్వబడ్డాయి?

శ్రీమద్భగవద్గీత: నేను, “బాబాను గుర్తుపెట్టుకోండి” అని చెప్తే, అందరూ దానిని రకరకాలుగా చేస్తారు. తత్ఫలితంగా బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవడానికి కొన్ని పద్ధతులు, పూజావిధానాలు లేక అభ్యాసాలు తయారవుతాయి. ఒకరకంగా అవన్నీ సాధనలు. కానీ ఒక్కసారి ఆ ప్రేమ, జిజ్ఞాస, అవసరమూ లేకపోతే – మనం చేసే సాధనలు మన భావోద్వేగాలను స్పృశించలేకపోతే – ఆ సాధన జవనత్వాలు కోల్పోతుంది.

భక్తుడు: అంటే అన్ని సాధనలూ బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవడానికేనన్నమాట?

శ్రీమద్భగవద్గీత: నిజానికి అవన్నీ ఉండేది అందుకే. రెండు రకాల సాధనలు ఉంటాయి. ఒక రకమైన సాధన అస్సలు సాధనలాగా కనిపించదు. ఉదాహరణకు, ఇక్కడ మీరు ఎలా ఉంటున్నారో చూడటానికి మీ దేశం నుండి మీ కుటుంబం ఇక్కడకు వచ్చిందనుకోండి. వాళ్ళు మీరు ప్రతిరోజూ ఉదయం ఇక్కడకు వచ్చి పాత్రలు శుభ్రం చేయడం, ఇల్లు చిమ్మడాన్ని చూస్తారు.

వాళ్ళు మిమ్మల్ని, “ఇదేనా నువ్వు చేసే సాధన?” అని అడుగుతారు. మీరు దానికి ఏం సమాధానం చెబుతారు? అది సాధనా? కాదు. మరి కానప్పుడు ఇదేమిటి? మీరు ఇంట్లో చిమ్ముకోవడానికి, ఇక్కడ చిమ్ముడానికి తేడా ఏమిటి? ఒక్కొక్కరూ ఒక్కో రకంగా దగ్గర (అనుసంధానం, కనెక్ట్) అవుతారు. రకరకాల సాధనలు వాళ్ళు అలా కనెక్ట్ (దగ్గర, అనుసంధానం) కావడం కోసమే ఏర్పడ్డాయి. కానీ బాహ్యంగా కనిపించే ఇలాంటి స్థూలమైన చర్యలే ముఖ్యమనిపించినప్పుడు అందులోని స్ఫూర్తి పోతుంది.

ఎవరైనా ఒక క్రొత్త వ్యక్తి వస్తుంది, “ఓఁ, ఇక్కడ గురువుగారి దగ్గర పాత్రలు శుభ్రం చేయడం ప్రధానమైన సాధన” అనుకుంటుంది. తర్వాత ఆమె, “నేను కూడా వచ్చి పాత్రలు శుభ్రం చేయవచ్చా” అని అడుగుతుంది. అప్పుడు ఎవరో ఆమెకు ఈ పని క్రొత్త కాబట్టి ముందుగా ఎవరైనా అనుభవం ఉన్నవారి వద్ద సహాయకురాలిగా చేరితే మంచిది అని చెబుతారు. (నవ్వులు...) కాబట్టి ఆమెకు అది సాధనవుతుంది. ఆ తరువాత నెమ్మదిగా కొంతమంది వేరే ప్రాంతానికి వెళ్ళి అక్కడ ఒక ఆశ్రమాన్ని ప్రారంభించి, “గురువుగారు ఇల్లు చిమ్మడం, పాత్రలు శుభ్రపరచడం గురించి చెప్పారు, ఇదే జ్ఞానానికి మార్గం” అంటారు. ఆ తరువాత వారు ధ్యానం కోసం ఒక హాలును నిర్మించి అందులో పాత్రలు, చీపురులు ఉంచుతారు (గురువుగారు నవ్వుతూ...) అక్కడకు అందరూ వచ్చి చీపురులు తీసుకుని గంటా రెండుగంటలు చిమ్ముతుంటారు - అది ఓ సాధన! అప్పుడు చీపురుసాధనలు, పద్ధతులు ప్రపంచమంతా వ్యాపిస్తాయి! (నవ్వులు...) “ఓఁ, గురువుగారు ఆత్మసాక్షాత్కారానికి క్రొత్త మార్గాన్ని కనిపెట్టారు” అంటారు. అదలా కొనసాగి చీపురు మనకు చిహ్నంగా, మన గుర్తుగా మారుతుంది. అందరూ చీపురు బ్యాడ్జిని పెట్టుకుంటారు. (పెద్దగా నవ్వులు...)

ఇలాంటివి నిజంగానే జరిగాయి. ఇవి ప్రతి మతంలోనూ జరిగాయి. నేను ఊరికే సరదాకి చెప్పడంలేదు. మీరు ఇప్పుడు చూస్తున్న చాలా మతాలలోని సాధనలు ఇలాగే మొదలయ్యాయి. గతంలో ఎప్పుడో జ్ఞానులైన మహాత్ములు ఎవరో తమ శిష్యుణ్ణి అతడు తన ప్రేమను వ్యక్తం చేయడానికి, అనుసంధానం చేసుకోవడానికి ఫలానా విధంగా చెయ్యమని సూచించి ఉంటారు. ఆ తరువాత కాలంలో దానినే అందరూ చెయ్యడం మొదలుపెడతారు. ఆ తరువాత కొన్ని సంవత్సరాలకు అవే సాధనలుగా మారుతాయి.

భక్తుడు: గురువుగారూ! నిన్న మీరన్న మాటలు నేను సరిగా అర్థం చేసుకున్నానో లేదో నాకు తెలియటంలేదు. మీరు సద్గురువుతో మా అనుబంధం గురించి చెబుతున్నప్పుడు, ఇలాంటి అనుబంధాన్ని కోరుకోవడమే సద్గురువుతో సన్నిహితంగా ఉన్నామనటానికి నిదర్శనం అని మీరన్నారా?

స్వేచ్ఛగ్నో: అటువంటి కోరిక ఉండటమే సాన్నిహిత్యం. మీ కోరిక స్తబ్ధంగా ఉండదు, అది చాలా క్రియాశీలంగా ఉంటుంది. ఆ కోరిక ఏదో ఒక క్రియారూపంలో వ్యక్తం కావడానికి నిరంతరం ప్రయత్నిస్తూ ఉంటుంది. కాబట్టి రకరకాల మార్గాలలో సద్గురు సాన్నిహిత్యం కోసం ప్రయత్నం కొనసాగుతూ ఉంటుంది. మీరు ఇలాంటి సాన్నిహిత్యం కోసం తిరిగి తిరిగి ప్రయత్నిస్తూ ఉంటే అది కొంతకాలానికి ఒక పూజావిధిగా మారుతుంది. ఈ పూజావిధులనే సద్గురువుతో ఉండే సాన్నిహిత్యంగా భ్రమించడం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు, మీరు ప్రతిరోజూ శిరిడీకి ఫోన్ చేసి గురువుగారికి నమస్కారాలు తెలియజేయమని చెప్పారు. మీ పూజావిధి పూర్తయింది. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) మీరు చేసే ఫోన్ మరింత అర్థవంతంగా, ఉపయుక్తంగా ఉండేందుకు ఏదో ఒకటి సృష్టించుకోవాలి, లేకపోతే అది కొన్నాళ్ళకు కేవలం ఒక తంతుగా మారుతుంది. మనుషులు దేనినైనా తంతుగా మార్చగల సమర్థులు.

భక్తుడు: “ఎవరైతే నాకర్పించకుండా ఏమీ తినరో, వారికి నేను బానిసను” అన్నారు బాబా. నాకు ఈ విషయం గుర్తుపెట్టుకోవడం సాధ్యం కావడంలేదు. ఇంకో ప్రక్క నేను చాలా ముఖ్యమైన విషయాన్ని మర్చిపోతున్నానేమోనని అనిపిస్తోంది. బాబాకు

అర్పించడం నిజంగా అంత ప్రధానమా?

గోరూప్రగోరూ: దాని గురించి పట్టించుకోవద్దు.

భక్తుడు: కానీ అలా పట్టించుకోకుండా ఉండలేకపోతున్నాను.

గోరూప్రగోరూ: అలా అయితే అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించండి. మీరు దానిని నిజంగా అర్థం చేసుకోలేకపోతే అది మీకు చాలా క్రొత్తగా కనిపిస్తుంటే దాని గురించి పట్టించుకోవద్దు. మీరు దాని గురించి ఆందోళనపడవద్దు. కానీ మీరే బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవాలని ఉంది అని చెప్పున్నారు. మీరు ఆకలితో ఉండి ఆహారం కోసం పరితపిస్తున్నప్పుడు, మీకు ఆహారం దొరికిందనుకోండి. తక్షణం మీరు అన్నీ మర్చిపోతారు. ఎందుకంటే మీరు కేవలం మీ వ్యక్తిగత అవసరం గురించి మాత్రమే ఆలోచిస్తున్నారు. కానీ మీకు ఆహారం దొరికిన ఆ క్షణంలో కూడా మీ సద్గురువును గుర్తుపెట్టుకుంటే మీరు ఆయనను ఎంతగా గుర్తుపెట్టుకుంటున్నారో తెలుస్తుంది. మీకు ఆహారం దొరకకపోతే మీరు బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవచ్చు కానీ ఆహారం దొరికిన మరుక్షణం ఆయనను మర్చిపోవచ్చు. ఆ క్షణంలో కూడా నన్ను మర్చిపోవద్దు అంటున్నారు బాబా.

భక్తుడు: గురువుగారూ! బాబాను గుర్తుపెట్టుకోవడం ఎలా?

గోరూప్రగోరూ: మీరు నిజంగా బాబాను ప్రేమిస్తే, మీరు బాబాను గుర్తుపెట్టుకుంటారు. ఉదాహరణకు, మీరు ఒక మంచి కేకును చూస్తారు, మీకు బాగా ఇష్టమైన వ్యక్తి ఆ కేకు తింటే బాగుండుననిపిస్తుంది. అది మీకు సహజంగా రానట్లయితే దానిని ఒక అభ్యాసంలాగా చేసినా ఫర్వాలేదు. చివరికి మీరు ఎటువంటి రుచికరమైన ఆహారాన్ని చూసినా ఒక రాయిని చూసినట్లు చూస్తారు. మీ మనస్సులో ఎటువంటి ప్రతిస్పందనా ఉండదు.

ఇటువంటి స్థితిని సాధించడానికి మనలో అటువంటి ప్రేమను పెంచుకోవడమే ఉత్తమమైన మార్గం. ప్రేమ పెరిగినప్పుడు మీ ఎరుకలో లేకుండానే దానికదే సహజంగా జరుగుతుంది. అది అలా జరిగిపోతుందంటే. మీరు ఎంతటి రుచికరమైన ఆహారపదార్థాలు చూసినా ముందు మీకు, “ఇది గురువుగారు తింటే ఎంత బాగుంటుందో కదా” అనిపిస్తుంది. అంతేగానీ తినేసిన తర్వాత, “ఇది చాలా బావుంది, ఇప్పుడు మనం దీనిని గురువుగారికి సమర్పించవచ్చు” అని అనుకోరు. అది అలా ఉండదు. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) అయినా మీరు దాని గురించి ఆలోచించకపోయినా అందులో ఇబ్బందేమీ లేదు.

ఇది కూడా చాలా గొప్ప యోగసాధనలా కనిపించినప్పటికీ, మనస్సులో ప్రేమ ఉన్నవాళ్ళకి ఇది సహజంగా సిద్ధిస్తుంది. వాళ్ళు ఆ యోగం చేస్తున్నారు. మనలో ఒక్కసారి ప్రేమ పుట్టక ఈ విషయం మనకు బుద్ధిపూర్వకంగా అర్థం కాకపోయినా ప్రతిదీ అర్థవంతంగానే ఉంటుంది.

గోరూప్రగోరూ: ఇంద్రియాలన్నింటిలో రసనేంద్రియాన్ని (రుచిని) జయించడం చాలా కష్టం. అందుకనే వేమనయోగి, “జిహ్వను జయిస్తే సమస్తాన్ని జయించినట్లే” అని అన్నారు.

భక్తుడు: భగవాన్ రమణమహర్షి వడ్డించిన పదార్థాలనన్నింటినీ ఏమాత్రం తారతమ్యం లేకుండా కలిపి భుజించేవారు.

గోరూప్రగోరూ: బాబా కూడా అలానే చేసేవారు. భిక్షలో లభించిన వాటన్నింటినీ ఒక కుండలో వేసి కలిపి ఆ తరువాత తినేవారు.

భక్తుడు: రుచిని జయించడమంటే రుచి పట్ల ఎటువంటి కోరికా లేకపోవడమా?

గోరూప్రగోరూ: అవును. రుచి పట్ల ఎటువంటి వ్యామోహం లేకపోవడం. ఇటాలియన్ పిజ్జా?? (అక్కడ ఉన్నవారిలోని స్పందనలు గమనిస్తూ...) చూడండి, ఎంత త్వరగా మీ మనస్సులు ఉత్తేజితమయ్యాయో. (గురువుగారు నవ్వుతూ...) నేను గోంగూర లేదా ఆవకాయ పచ్చడి అంటే ఆంధ్రా మనస్సులు ఆ రుచులను ఊహిస్తాయి. అందుకనే ఎవరైనా ఏదైనా ఆహారాన్ని గురించి ప్రస్తావిస్తే మీ నోటిలో నీరు ఊరుతుంది. ఎందుకంటే మానసికంగా మీరు ఆ పదార్థాన్ని రుచి చూస్తున్నారు, దానికి అనుగుణంగా మీ శరీరం ప్రతిస్పందిస్తుంది. ఆ సూక్ష్మమైన కోరికనే మనం జయించాలి. మీకు ఇష్టమైన పదార్థాల ఫోటోలు

చూసినా మీ మనస్సు వాటి రుచిని ఊహించకూడదు. మీరు ఈ పుస్తకాన్నో లేదా గ్లాసునో చూసినట్లు చూడగలగాలి. అదీ నిజంగా జయించడమంటే! ప్రయత్నించండి. మనం ఎంత బలహీనులమో తెలుస్తుంది. మనం ఆయా పదార్థాలు తినకూడదని కాదు, కానీ మనం వాటిని ఎలా చూస్తున్నాం, మనపై అవి ఎలాంటి ప్రభావాన్ని చూపుతున్నాయి అనే విషయాల పట్ల ఎరుకతో ఉండాలి. మనం ఆ ప్రభావం నుండి బయటపడాలి.

భక్తరామదాసు తమ రమణీయమైన సంకీర్తనలో ఇలా అంటారు... “రామా, నీ నామం ఎంత రసమయంగా ఉంది, నీ నామస్మరణలో నేను పొందే రసాన్ని నేను ఎంతగానో ఆస్వాదిస్తున్నాను! నేను పొందే ఆ పారవశ్యానుభూతి అన్ని రుచికరమైన పదార్థాలలోని రసానికన్నా చాలా గొప్పది” అంటూ ఆయన చాలా రుచికరమైన పదార్థాల పేర్లను వరుసగా చెప్పి, వీటిలో ప్రతి ఒక్కదానికన్నా రాముని నామం రుచికరంగా ఉందని చెప్తారు. నిజానికి వాటన్నింటినీ కలిపినా దానికన్నా రాముని నామం రుచిగా ఉందని చెప్తారు. మనం ఆ పద్యాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకుంటే మనం రుచికరమైన పదార్థాలను చూసినపుడు మనకు ఈ విషయం గుర్తుకువస్తుంది. ఈ పదార్థాలన్నీ రుచికరమైనవే కానీ వీటన్నింటికన్నా మన సద్గురువు పేరు ఇంకా రుచిగా ఉంటుంది. ఈ విధంగా మన జీవితంలోని ప్రతి అంశాన్ని మన సద్గురువుతో ముడిపెట్టుకోగలం.

“శంష్యంత్రుత్తు” గతసంచికల కొరకు <http://saipatham.saibaba.com/>
శ్రీసాయిబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి www.saibaba.com ను సందర్శించండి.